

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 1999-2000

25 januari 2000

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de overeenkomst gesloten tussen de Belgisch-Luxemburgse
Economische Unie en de Republiek India
inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen,
ondertekend te New Delhi op 31 oktober 1997**

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Betekenis van de Overeenkomst

Doel van de Overeenkomst

In het algemeen staat de Vlaamse regering positief ten opzichte van het sluiten van internationale investeringsakkoorden, die van belang zijn voor Vlaamse investeerders in het buitenland. Alhoewel buitenlandse investeringen reeds worden beschermd door nationale wetgevingen, biedt een bilateraal verdrag bijkomende waarborgen wegens de voorrang van het internationaal recht op het interne recht van een staat.

De doelstelling van een dergelijke overeenkomst is, naast het aanmoedigen van investeringen, het bieden van een garantie voor een maximale bescherming aan de investeerder, zoals de waarborgen voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clausule van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij onteigeningsmaatregelen en de vrije overmaking van inkomsten. Bovendien creëert zulke overeenkomst een eigen juridisch kader waarin investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder beroep kan doen op internationale arbitrage.

De Overeenkomst vormt een gemengd verdrag

Dergelijke internationale overeenkomsten ten gunste van investeringen in het buitenland zijn verdragen in de zin van het volkenrecht of internationaal publiek recht. Het zijn juridisch bindende en afdwingbare akten onderschreven door volkenrechtelijke rechtspersonen, in casu drie onafhankelijke en soevereine staten en drie deelstaten met een grondwettelijk toegekende bevoegdheid om verdragen te sluiten. Die akten vormen de rechtsgrond voor rechten en verplichtingen in hoofde van die zes overheden en zelfs rechtstreeks in hoofde van investeerders op elkaars grondgebied. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet, worden alle verdragen gesloten door de daartoe bevoegde regeringen en aan hun parlementen ter instemming voorgelegd, vooraleer ze uitwerking kunnen hebben.

Het zgn. "gemengde" karakter van de BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd in april 1995 unaniem aanvaard door de leden van de in-

terministeriële Conferentie voor buitenlands beleid. Zowel de Gewesten als de federale overheid worden namelijk in principe bevoegd geacht. Dergelijke overeenkomsten worden gemengde verdragen genoemd wegens de gezamenlijke bevoegdheidsuitoefening op het federale en het gefedereerde niveau.

De Gewesten zijn immers bevoegd voor het economisch beleid, alsook voor het afzet- en uitvoerbeleid, overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1° en 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd. De federale overheid blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's (art. 6, § 1, VI, eerste lid, 3°, BWHI), het handelsrecht, het vennootschapsrecht en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven met uitzondering van die in de toeristische sector (art. 6, § 1, VI, vijfde lid, 5° en 6° BWHI).

Daarom bepaalt het eerste artikel van het bijgevoegde ontwerp van decreet dat het een gewestaangelegenheid betreft. Het tweede en laatste artikel houdt in dat het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent aan de voorliggende Overeenkomst, zodat ze in werking kan treden na de instemming van al de betrokken parlementen en de ratificatie door de federale overheid.

2. Schets van het partnerland

Historiek

Na de onafhankelijkheid van India besliste de regering slechts op selectieve basis particuliere buitenlandse investeringen in bepaalde domeinen toe te staan. Met de liberalisering werd een nieuw industrieel beleid goedgekeurd (juli 1991). Dit beleid impliceert de algemene bevordering van de buitenlandse investeringen in India. De regering zette de deuren open voor buitenlandse investeringen die een reële bijdrage kunnen leveren tot de economische ontwikkeling van India. Er werd dan ook een lijst van 35 industrietakken samengesteld, waarin de buitenlandse investeringen tot 51 % automatisch worden goedgekeurd.

Dankzij het nieuwe juridische kader inzake buitenlandse investeringen werden de voorschriften met betrekking tot de repatriëring van inkomsten, dividenden en royalties aanzienlijk versoepeld en werd de toegang tot de kapitaalmarkt een stuk gemakkelijker gemaakt voor buitenlandse ondernemingen.

Institutioneel en politieke gegevens

De federale republiek India, een parlementaire democratie ('s werelds grootste democratie) bestaat uit 25 staten en zes 'union territories'. Het systeem van parlement en regering werd door de staten overgenomen. Het parlement bestaat uit twee kamers : de Lok Sabha met direkt verkozenen en de Rajya sabha met indirect verkozenen.

De verkiezingen voor de tweede kamer (Lok Sabha) van februari-maart 1998 gaf als resultaat een duidelijke winst voor de regerende Bharatiya Janata party (BJP) en haar aangesloten partijen. Zij bracht haar totaal op 259 van de 545 zetels. Deze partij scoorde vooral bij de hogere kasten, hoger opgeleiden en in de steden. De Nationale Congres Partij behield haar 141 zetels.

In april 1999 overleefde de 18 partijen tellende coalitieregering een door de AIADNK partij ingediende motie van wantrouwen net niet en kwam een einde aan deze regering.

De val van het kabinet maakt na verkiezingen die in het najaar gepland werden de weg vrij voor een nieuwe regering van de Congres partij, die op zes jaar na de hele afgelopen halve eeuw aan de macht was.

Samenwerking met Vlaanderen

In het kader van het Belgisch-Indisch cultureel akkoord werd in 1996 een nieuw samenwerkingsprogramma afgesloten voor de jaren 1996 tot 1998. Het programma bestrijkt de sectoren onderwijs, cultuur, media, jeugdwerk en sport.

In maart 1997 organiseerde Export Vlaanderen in New Delhi en Mumbai Vlaamse contactdagen voor interieurtextiel. Dertien van de grootste Vlaamse textielproducenten namen hieraan deel.

Op 14 september 1997 ondertekenden toenmalig Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening en zijn Indische collega in Brussel een Memorandum of Understanding. Dit beoogt samenwerking op het vlak van maritiem verkeer en havenontwikkeling. Deze ondertekening kaderde in een zending door een Indische delegatie aan de haven van Antwerpen.

Van 27 januari tot 7 februari 1998 organiseerde Export Vlaanderen een havenmissie naar India. Deze zending werd geleid door minister Baldewijns. Uit

de privé-sector waren er vertegenwoordigers van fabrimetal-Vlaanderen en FITA, alsook van negen bedrijven, waaronder baggerbedrijven (Decloedt, Dredging en De Nul) en gespecialiseerde ingenieursbureaus.

Van 15 tot 17 maart 1999 leidde Vlaams minister van Leefmilieu Theo Kelchtermans een door Export Vlaanderen georganiseerde handelszending (Environmental and Foodprocessing Mission) naar India (New Delhi). Export Vlaanderen voerde tijdens deze missie o.a. promotieacties voor bedrijven uit de milieusector.

Samenwerking met andere landen en met internationale organisaties

Pas in de tweede helft van de jaren negentig werden de eerste bilaterale verdragen ter bevordering en bescherming van de investeringen afgesloten. Het Verenigd Koninkrijk beet de spits af, Frankrijk, Duitsland, Denemarken, Nederland en Italië volgden. De BLEU kon moeilijk achterblijven, gelet op het belang van de Belgische investeringen in India.

Ondertussen ondertekende India bilaterale investeringsovereenkomsten met de V.S. en verschillende EU-landen, alsook met Oost-Aziatische landen en Zuid-Afrika.

Op 20 december 1993 ondertekende India een samenwerkingsakkoord met de Europese Unie. Het belangrijkste objectief betrof de verderzetting van de samenwerking op het vlak van infrastructuur, landbouw, welzijn en onderwijs.

In februari 1997 bezocht federaal minister van Buitenlandse zaken Derycke India. Hij was vooral geïnteresseerd in de hoogtechnologische prestaties van het land.

In november 1997 bezocht premier Dehaene India. Hij bezocht vooral bedrijven en ontwikkelingsprojecten.

Van 21 tot 29 november 1998 had een BDBH-missie, voorgezeten door prins Filip en geleid door vice-premier Di Rupo, plaats.

Naast de pogingen van Vlaamse havens om voet aan de grond te krijgen in India vormt de diamanthandel nog steeds het belangrijkste deel van de handel tussen India en België. De diamantexport maakt 83,12 % uit van de totale uitvoer van de BLEU.

Economische gegevens

Algemeen

Hoewel de staten zelf belastingen mogen heffen blijven zij financieel toch onafhankelijk van de centrale regering. Staten kunnen economische hervormingsplannen van de regering stimuleren of afremmen.

India ondertekende het akkoord van de GATT tijdens de Uruguay-ronde in december 1993. Het land zette de handelsliberalisering verder en voerde tariefverminderingen door. India is een reus op het vlak van industriële productie en technologische bekwaamheden. De productie van goederen is zeer gediversifieerd omdat India steeds getracht heeft in elke sector zoveel mogelijk zelfbedruipend te zijn. Een groot deel van de zware industrie (energie, staal en grote delen van de chemische industrie) is staatsbezit. Diensten (spoorwegen, banken, telecommunicatie en luchtvaart) zijn goed voor 40 % van het BNP, na een zeer snelle groei de laatste jaren.

Hoewel de economische activiteiten over het ganse land verspreid zijn, beginnen enkele staten zich toch te profileren als economische groeipolen. Vooral de Westelijke staten als Maharashtra, Gujarat, Haryana, Punjab, Goa en ook Karnataka profileren zich op dit vlak.

Buitenlandse investeringen

De Verenigde Staten nemen het meeste van de directe buitenlandse investeringen in India voor hun rekening. De Europese Unie haalt stilaan zijn achterstand in. In 1995 was er vooral voor Portugal en de BLEU een enorme groei. De BLEU had toen "31 joint ventures" en 43 akkoorden voor technische samenwerking in uitvoering. De grootste investering van ons land in India tot nog toe (1996) is deze van Tractebel in de "Jindal Tractebel Power Company" te Bangalore. België hecht veel belang aan de verdere uitbouw van de betrekkingen met India, hiervan getuige het contract dat Alcatel Bell ondertekende ter gelegenheid van de Fabrimetal-missie in 1996 voor de postautomatisatie te Mumbai. Nog dit jaar (1998) werd door de textielonderneming De Witte Lietaer beslist om samen met een Indische en Australische partner in Banswara voor 130 Mio BF te investeren. Bovendien is er een supplementair Vlaams Economisch Vertegenwoordiger in Bangalmore.

In- en uitvoercijfers

Als de uitvoer naar India van de laatste drie jaren wordt bekeken, kan er in het algemeen een stijging worden vastgesteld. In 1997 is de uitvoer met 43 % sterk gestegen tegenover 1996 en in 1998 met 37 %. Tussen 1997 en 1998 is er een lichte daling vast te stellen van 6 %.

Ook is er een stijging, in dit geval een lichte, bij de invoer uit India te bespeuren. In 1997 is de invoer met 7 % gestegen tegenover 1996 en in 1998 met 34 %.

II. SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST MET INDIA

1. Ontstaan van de Overeenkomst

Een overeenkomst inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van republiek India werd te New Delhi ondertekend op 31 oktober 1997.

Na herhaaldelijk aandringen bij de Indische autoriteiten werd uiteindelijk toegestemd om de onderhandelingen van een verdrag ter bescherming en bevordering van de investeringen aan te vatten. Na één onderhandelingsronde met twee dagen van intensieve gesprekken werd op 30 mei 1996 te Brussel een tekst geparafeerd.

Tijdens de onderhandelingen in mei 1996 was een Vlaams vertegenwoordiger, ambtenaar op de administratie Buitenlands Beleid, aanwezig. De Vlaamse regering gaf op 21 oktober 1997 een machtiging om deze overeenkomst mede namens Vlaanderen te ondertekenen. Tijdens het bezoek van Premier J.L. Dehaene aan India werd op 31 oktober 1997 het verdrag te New Delhi ondertekend.

2. Advies van de Raad van State

Het advies werd aangevraagd door de vorige minister bevoegd voor buitenlands beleid.

De Raad van State heeft in zijn advies dd. 7 april 1999 met nr. L. 28.852 geen logistieke opmerkingen op het ontwerp van decreet gemaakt. Verder stelt de Raad voor, naast de Nederlandstalige tekst, ook de Engelstalige versie van de Overeenkomst aan het Vlaams Parlement voor te leggen, omdat in geval van geschil over de interpretatie van de

Overeenkomst de Engelse tekst beslissend is. De Vlaamse regering gaat op dit voorstel in.

3. Inhoud van de Overeenkomst

Standaardtekst van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU)

Reeds gedurende meer dan dertig jaar sluit de BLEU overeenkomsten met landen die geen lid zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), om de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen te realiseren. Daarom hebben de leden van de BLEU een tekst goedgekeurd die zij aan hun gesprekspartners voorstellen als basis van de onderhandelingen. Op 29 juni 1994 heeft de Vlaamse regering die standaardtekst aanvaard.

Die zgn. BLEU-tekst bepaalt principieel dat elke verdragspartij eender welke soort van investeringen door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon met de nationaliteit van een andere verdragspartij op zijn grondgebied toelaat (artikelen 1 en 2 van de BLEU-tekst). Dit is de basis voor de bevordering van de investeringen. De bescherming vindt men terug in de artikelen 3 tot 6.

Artikel 3 bevat een bepaling van niet-discriminatie en van meest begunstigde natie. Het sluit wel de voorrechten van de investeerders van een derde staat uit, die verbonden zijn aan de deelneming aan een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of een andere vorm van regionale economische organisatie.

Artikel 4 verbiedt elke maatregel van onteigening of nationalisatie, tenzij voor het openbaar nut, de veiligheid of het nationale belang van de contracterende partij en dan op voorwaarde dat de maatregel wettelijk en non-discriminatoire is en begeleid wordt door een gepaste en reële schadevergoeding. Dezelfde principes gelden voor schade ingevolge geweld.

Artikel 5 regelt de overmakingen van alle betalingen inzake investeringen en lonen waarbij de vrije transfer met eventuele vergunning als principe geldt.

Artikel 6 voorziet een subrogatie van een partij of een openbare instelling in de rechten en de voordelen van investeerders met deze nationaliteit, indien die partij of instelling schadevergoeding heeft uitbetaald aan die investeerders op grond van een

garantie voor een investering. De andere betrokken partij kan dan aan de subrogerende verzekeraar de wettelijke of de contractuele verplichtingen van de investeerder oplegen.

In artikel 8 worden de bijzondere overeenkomsten die vroeger tussen een partij en een investeerder van een andere partij werden gesloten, bevestigd. De bepalingen ervan vullen de algemene draagwijdte van deze type-overeenkomst aan. Met bijzondere overeenkomsten worden verbintenissen bedoeld die betrekking hebben op concrete investeringsprojecten.

De artikelen 9 en 10 regelen de procedure voor geschillen i.v.m. investeringen tussen de investeerders van de overeenkomstsluitende partijen.

Indien een minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn, bepaalt artikel 9 dat door een arbitrage-rechtscollege een definitieve en bindende uitspraak over het geschil wordt gedaan. Geen enkele contracterende partij kan hierbij aanvoeren dat de investeerder vergoed wordt door een verzekering of garantie.

Artikel 11 bepaalt dat, na de mislukking van een minnelijke schikking via diplomatieke weg en via een gemengde commissie, een college van drie scheidsrechters wordt aangesteld. Elke partij duidt één scheidsrechter aan. Deze twee scheidsrechters duiden in onderling overleg een derde scheidsrechter als voorzitter van het college aan. Deze voorzitter is een onderdaan van een derde Staat. Indien de scheidsrechters niet op deze wijze kunnen worden aangesteld, kan een partij zulk verzoek richten tot de voorzitter en ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof. De uitspraken van het college van scheidsrechters zijn definitief en bindend.

Wat de bevordering van de investeringen betreft, kunnen nog de artikelen 7 en 10 vermeld worden, die de meest gunstige regels ervoor laten gelden. Artikel 7 bepaalt dit ten opzichte van de nationale wetgeving van de partijen en van de bestaande en toekomstige internationale of andere overeenkomsten tussen de partijen. Artikel 10 voorziet de clause van de meest gunstige natie.

Artikel 12 stelt de investeringen die aan deze overeenkomst voorafgaan gelijk met die na de inwerkingtreding ervan. De vroegere investeringen worden eveneens beschermd.

Artikel 13 bepaalt de duur en de inwerkingtreding van deze overeenkomst. Een termijn van tien jaar geldt, die zonder voorafgaande opzegging stilzwij-

gend verlengd wordt. De standaard-overeenkomst treedt een maand na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging in werking.

Afwijkingen van de standaardtekst van de BLEU

De discussies waren grondig en niet eenvoudig, maar de onderhandelingsronde werd na twee dagen toch bekroond met een parafering. De sfeer van de onderhandelingen was zeer goed en er bestond langs beide zijden een duidelijke wil om tot een akkoord te komen. Voor de BLEU-delegatie kwam het er vooral op aan ook de indirecte investeringen te beschermen (o.a. dossier Tractebel-Jindal), hetgeen tenslotte weerhouden werd. De Indiërs stelden een bijkomend artikel voor in verband met toegang en verblijf op het territorium voor werknemers van investeerders (belangrijk voor Indische gemeenschap te België). Dit werd in beperkte en principiële vorm, na raadpleging van de bevoegde diensten, in de tekst opgenomen.

*De minister-president van de Vlaamse regering
en de Vlaamse minister van Financiën,
Begroting, Buitenlands Beleid en Europese
aangelegenheden,*

Patrick DEWAEL

*De Vlaamse minister van Mobiliteit,
Openbare Werken en Energie,*

Steve STEVAERT

*De Vlaamse minister van Welzijn,
Gezondheid en Gelijke Kansen,*

Mieke VOGELS

*De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd,
Stedelijk Beleid, Huisvesting en
Brusselse Aangelegenheden,*

Bert ANCIAUX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

*De Vlaamse minister van Werkgelegenheid
en Toerisme,*

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

Vera DUA

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport,*

Johan SAUWENS

*De Vlaamse minister van Economie,
Ruimtelijke Ordening en Media,*

Dirk VAN MECHELEN

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst, gesloten tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek India inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te New Delhi op 31 oktober 1997

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst, gesloten tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek India inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te New Delhi op 31 oktober 1997, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel,

*De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,*

Luc VAN DEN BRANDE

Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening,

Steve STEVAERT

Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

Theo KELCHTERMANS

Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting,

Leo PEETERS

Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

Eddy BALDEWIJNS

Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media,

Eric VAN ROMPUY

Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid,

Brigitte GROUWELS

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst gesloten tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek India inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te New Delhi op 31 oktober 1997, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel, 3 december 1999.

*De minister-president van de Vlaamse regering
en de Vlaamse minister van Financiën,
Begroting, Buitenlands Beleid en
Europese Aangelegenheden,*

Patrick DEWAELE

*De Vlaamse minister van Mobiliteit,
Openbare Werken en Energie,*

Steve STEVAERT

*De Vlaamse minister van Welzijn,
Gezondheid en Gelijke Kansen,*

Mieke VOGELS

*De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd,
Stedelijk Beleid, Huisvesting en
Brusselse Aangelegenheden,*

Bert ANCIAUX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

*De Vlaamse minister van Werkgelegenheid
en Toerisme,*

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

Vera DUA

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport,*

Johan SAUWENS

*De Vlaams minister van Economie,
Ruimtelijke Ordening en Media,*

Dirk VAN MECHELEN
